

Vlaamse overheid
Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
Afdeling openbaarheid van bestuur
Havenlaan 88, bus 20
1000 BRUSSEL
T : 02 553 57 25
Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2021/311

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Bevoegdheid beroepsinstantie

Bestuursdecreet van 7 december 2018, titel II, hoofdstuk 3, afdeling 6.

Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie.

Voorafgaande procedure

Op 2 juni 2021 diende ■■■ (hierna vermeld als: verzoeker), een verzoek in bij Lantis om een afschrift te verlenen van de volgende documenten:

- *Het bestuursdocument (waarvan geen melding wordt gemaakt in de gunningsverslag opgemaakt door de opdrachtgever BAM voor de hierna genoemde opdracht) waarin Arcadis (de opdrachtnemer) de vertrouwelijkheid heeft bedongen van alle bijlagen behorende bij het rapport "Oosterweelverbinding kostenrapportage Alternatieven" van het studiebureau Arcadis van 24 december 2013 (waarvan de auteursrechten van het rapport contractueel door Arcadis werden overgedragen aan de opdrachtgever).*

- *Het bestuursdocument (waarvan geen melding wordt gemaakt in de gunningsverslag opgemaakt door de opdrachtgever BAM voor de hierna genoemde opdracht) waarin is bepaald op welk tijdstip de door Arcadis (de opdrachtnemer) bedongen vertrouwelijkheid wordt opgegeven en het mogelijk wordt om volgens het grondwettelijk recht openbaarheid dat steeds primeert (zie RVS beslissing nr. 248.750 van 27 oktober 2020) alle bijlagen behorende bij het rapport "Oosterweelverbinding kostenrapportage Alternatieven" van het studiebureau Arcadis van 24 december 2013 (waarvan de auteursrechten van het rapport contractueel door Arcadis werden overgedragen aan de opdrachtgever) te raadplegen.*

Op 23 juni 2021 werd het openbaarheidsverzoek afgewezen door Lantis.

Op 19 juli 2021 diende verzoeker beroep in bij de beroepsinstantie tegen de voormelde weigeringsbeslissing vanwege Lantis. Dit beroep werd geregistreerd op 19 juli 2021.

Ontvankelijkheid van het beroep

Het oorspronkelijke verzoek van verzoeker dateert van 2 juni 2021.

Lantis heeft het openbaarheidsverzoek afgewezen op 23 juni 2021. Deze beslissing maakt melding van de beroepsmogelijkheden en -modaliteiten, zoals voorgeschreven in artikel II.43, §1, derde lid van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

Op 19 juli 2021 diende verzoeker beroep in tegen de voormelde weigeringsbeslissing van Lantis. Het ingediende beroep is bijgevolg tijdig ingediend en is **ontvankelijk**.

Gegrondeheid van het beroep

Overeenkomstig artikel II.31, eerste lid Bestuursdecreet heeft het recht op passieve openbaarheid betrekking op bestuursdocumenten. Op grond van deze bepaling is elke instantie in principe verplicht aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten. De openbaarmaking kan slechts geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen II.33 tot en met II.39 van voormeld decreet.

1. Bestreden beslissing

Op 23 juni 2021 heeft Lantis het openbaarheidsverzoek afgewezen ten aanzien van verzoeker in de volgende bewoordingen :

“Het eerste onderdeel van de vraag lijkt enerzijds een geherformuleerde herneming van de vraag die wij in het dossier OB2021-05 op 18.04.2021 als zonder voorwerp hebben beoordeeld. Die beoordeling blijft dezelfde. Anderzijds kan uw vraag betrekking hebben op de antwoorden die wij van Arcadis in het verleden hebben ontvangen in toepassing van de aangehaalde uitzonderingsgrond naar aanleiding van uw eerdere openbaarheidsverzoeken met betrekking tot de bijlagen bij het rapport “Oosterweelverbinding kostenrapportage Alternatieven”. Die antwoorden hebben wij u telkens bezorgd. Mochten wij uw vraag fout begrepen hebben, nodigen wij u uit om ze te verduidelijken.

Wat het tweede onderdeel betreft, bestaat er geen bestuursdocument dat tegemoet komt aan de vraagstelling, zodat deze vraag zonder voorwerp is.

Volledigheidshalve kan wat het tweede onderdeel betreft, wel verwezen worden naar artikel II.37 van het Bestuursdecreet, dat de inroepbaarheid van uitzonderingsgronden trapsgewijs uitsluit naarmate de aanvraag betrekking heeft op bestuursdocumenten van respectievelijk 20, 50 of 120 jaar “oud”.

2. Inhoud van het beroepschrift

Verzoeker gaat niet akkoord met de weigeringsbeslissing van Lantis en motiveert zijn beroepschrift als volgt :

“Op 29 maart 2021 werd de volgende vraag gesteld:

‘Het bestuursdocument waaruit kan worden afgeleid dat de NV BAM voor de toewijzing van de opdracht aan Arcadis voor de studie van het rapport ‘Oosterweelverbinding kostenrapportage Alternatieven’ er van op de hoogte was dat, op uitdrukkelijke vraag van Arcadis, het niet toegestaan was (ook 7 jaar na het afleveren van dit rapport) de gegevens (verstrek in het bovengenoemd rapport en noodzakelijk voor een wetenschappelijke peer review) door de overheid te delen met derden volgens de gangbare grondwettelijke regels openbaarheid.’

Met de vraag van 29 maart 2021 werd uitdrukkelijk gevraagd naar de bestuursdocumenten die dateren van voor de toewijzing van de opdracht. Op 18 april 2021 liet Lantis (NV BAM) weten dat deze vraag zonder voorwerp is, in de zin dat er geen bestuursdocument bestaat dat aan die vraagstelling beantwoordt. Hiermee werd opgehelderd dat Arcadis in haar offerte als kandidaat voor de opdracht geen melding maakte dat ze voor een deel van de geleverde informatie een vertrouwelijkheidclausule wenste.

De huidige vraagstelling is in de vraag van 2 juni uitgebreid tot de bestuursdocumenten die hetzij dateren van de periode van de toewijzing, hetzij dateren van na de toewijzing van de opdracht aan Arcadis voor de studie van het rapport 'Oosterweelverbinding kostenrapportage Alternatieven'.

Volgens Lantis (NV BAM) werd ook na de gunning in geen enkel bestuursdocument uitdrukkelijk bepaald Arcadis een vertrouwelijkheid heeft bedongen betreffende de detailgegevens verstrekt door Arcadis in het kader van de opdracht 'Oosterweelverbinding kostenrapportage Alternatieven'.

In het Vlaams Parlement verklaarde de CEO Arcadis België op 24 december 2013 het volgende: 'Er is door Arcadis aan de opdrachtgevers gevraagd de studie niet helemaal publiek te maken.' (Stuk 2538 (2013-2014) – Nr. 1 p. 4)

Op 22 december 2017 schreef de toenmalige Manager Director Belgium van Arcadis: 'Wij hebben de vertrouwelijkheid van deze gegevens bedongen en wij staan op de blijvende bescherming ervan.'

Er kan op basis van de beide uitspraken geen twijfel over bestaan dat het bestuursdocument, waarin deze 'bedongen vertrouwelijkheid' is omschreven, bestaat en dateert van voor 24 december 2013. Aangezien nog steeds naar deze 'bedongen vertrouwelijkheid' wordt verwezen voor het weigeren van het leveren van de bijlagen van de studie kan enkel worden aangenomen dat zowel Lantis (NV BAM) en bij uitbreiding ook de beroepsinstantie op de hoogte zijn van de inhoud van het gevraagde bestuursdocument.

Ik vraag de tussenkomst van de beroepsinstantie om het gevraagde bestuursdocument alsnog te laten leveren door Lantis (NV BAM).

Betreffende de 2e vraag laat Lantis (NV BAM) weten dat ze niet beschikt over een bestuursdocument waarin is bepaald wanneer de 'bedongen vertrouwelijkheid' eindigt.

Voor zover dit niet vermeldt is in het stuk gevraagd onder 1 vraag ik de beroepsinstantie uitdrukkelijk te onderzoeken of de 'bedongen vertrouwelijkheid' door Arcadis inzake de raming van een miljardenproject, zonder dat hiervan sprake was bij de gunning van de opdracht, inderdaad werd bedongen zonder enige limiet op de termijn van de vertrouwelijkheid."

3. Standpunt van de beroepsinstantie

De beroepsinstantie heeft nogmaals contact opgenomen met Lantis om wat toelichting te geven bij dit openbaarheidsverzoek.

Uit de ingewonnen informatie is gebleken dat Lantis niet in het bezit is van de door verzoeker gevraagde documenten en dit voor wat betreft de beide onderdelen van het openbaarheidsverzoek. Het betreft hier onbestaande documenten.

In artikel 1.4, 3° van het Bestuursdecreet wordt een bestuursdocument gedefinieerd als de informatie, ongeacht de drager ervan, die in het bezit is van een overheidsinstantie. Het recht op openbaarheid kan aldus maar uitgeoefend worden voor zover het gaat om informatie die gematerialiseerd werd op een drager.

In casu wordt evenwel door de beroepsinstantie vastgesteld dat Lantis niet in het bezit is van de door verzoeker opgevraagde documenten, daar het onbestaande documenten betreft. Daar kan uiteraard geen afschrift van verleend worden.

Volledigheidshalve wijst er de beroepsinstantie op dat dit openbaarheidsverzoek en daaropvolgende beroep van [REDACTED] het zoveelste in de rij is in de volgehouden oefening van de verzoeker om de hand te kunnen leggen op commercieel gevoelige bestuursdocumenten van het studiebureau Arcadis. Alle voorgaande openbaarheidsverzoeken en beroepen bij de beroepsinstantie (zes in totaal intussen: 2014/223 -2017/242 - 2018/024 - 2018/061 - 2021/114 en 2021/188) werden afgewezen op grond van de bepalingen van de artikelen II.35, 3° en II.36, §1, 7° van het Bestuursdecreet die bepalen dat een verzoek tot openbaarmaking wordt afgewezen, indien het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van het vertrouwelijke karakter van commerciële en industriële informatie, wanneer deze informatie beschermd wordt om een gelegitimeerd economisch belang te vrijwaren. Het gaat immers om prijzendatabanken en prijsevolutieformules die door Arcadis zelf zijn opgebouwd en ontwikkeld en die een essentiële asset zijn van dit bedrijf voor haar concurrentiepositie op de markt van studiebureaus.

De verzoeker meent ten onrechte dat BAM, als aanbestedende overheid, (nu Lantis) door het gunnen van een opdracht “kostenberekening” aan Arcadis, “eigenaar” is geworden van die ganse know-how en dat deze via de openbaarheid van bestuur aldus meteen ook toegankelijk is voor elke burger. De Beroepsinstantie heeft in alle vorige beroepsdossiers omstandig gemotiveerd waarom die commerciële gevoelige informatie niet kan worden vrij gegeven. Thans formuleert de verzoeker vragen naar onbestaande documenten, teneinde aldus zijn argumentatie, met name dat Lantis alsnog eigenaar zou zijn van die know-how, bij gebrek aan voorbehoud in hoofde van Arcadis, kracht bij te zetten. De beroepsinstantie stelt hierbij nog eens uitdrukkelijk dat daarvoor geen uitdrukkelijke verklaring of vertrouwelijkheidsclausule nodig is van Arcadis zelf, daar de in het Bestuursdecreet voorziene uitzonderingsgronden van de artikelen II.35, 3° en II.36, §1, 7° op zich volstaan om de hiervoor vermelde gevoelige commerciële informatie van Arcadis af te schermen.

Het beroepschrift dient om voormelde redenen (onbestaande documenten) als **ongegrond** te worden beschouwd.

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepschrift van [REDACTED] d.d. 19 juli 2021 tegen de weigeringsbeslissing vanwege Lantis wordt als **ontvankelijk doch ongegrond** beschouwd.

Brussel, 16 augustus 2021

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter